

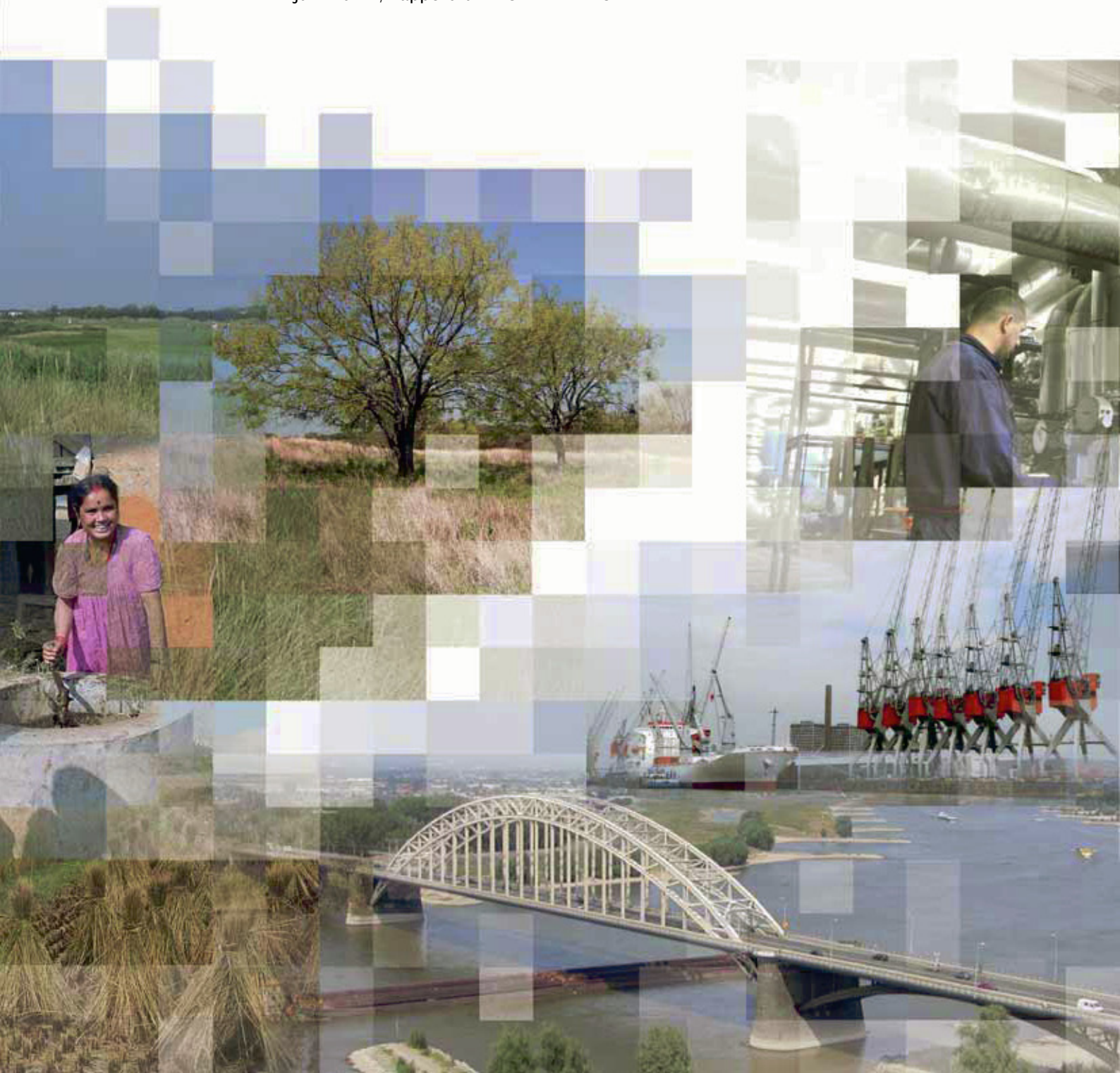

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bestemmingsplan Buitengebied Peel en Maas

Aanvullend toetsingsadvies over het milieueffectrapport

27 juni 2012 / rapportnummer 2222-128

1. Oordeel over het MER

De gemeente Peel en Maas heeft het voornemen een besluit te nemen over het bestemmingsplan buitengebied. Voor de besluitvorming over het bestemmingsplan is een milieueffectrapport (aanvulling MER) opgesteld. De gemeenteraad van Peel en Maas is bevoegd gezag. In het bestemmingsplan wordt het beleid van de gemeente voor haar buitengebied planologisch-juridisch vastgelegd. Het gemeentelijke beleid voor de sectoren intensieve veehouderijen en glastuinbouwbedrijven (in het bijzonder ten aanzien van nieuwvestiging en uitbreiding) is al in 2011 vastgelegd in de Structuurvisie Intensieve Veehouderij en Glastuinbouw. Daarbij is een MER opgesteld, dat oorspronkelijk bedoeld was voor de besluitvorming over zowel structuurvisie als bestemmingsplan.

In haar toetsingsadvies van 24 oktober 2011 over het MER Structuurvisie Intensieve Veehouderij en Glastuinbouw en Bestemmingsplan Buitengebied Peel en Maas was de Commissie¹ van oordeel dat de essentiële informatie voor besluitvorming over de structuurvisie aanwezig was, maar dat deze ontbrak voor besluitvorming over het bestemmingsplan. Zij signaleerde een aantal tekortkomingen waarvan zij het oplossen essentieel achtte voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming. Naar aanleiding hiervan heeft de initiatiefnemer in een aanvulling op het MER nadere informatie aangeleverd over:

- een beschrijving van alle activiteiten binnen het bestemmingsplan die mogelijke aanzienlijk milieugevolgen kunnen hebben en de milieugevolgen van deze activiteiten als de wijzigingsbevoegdheden uit het bestemmingsplan maximaal benut worden;
- een beschrijving van de hydrologische effecten van alle activiteiten binnen het bestemmingsplan in cumulatie met andere ontwikkelingen op verdrogingsgevoelige natuur.

De Commissie is van oordeel dat in het MER en de aanvulling tezamen de essentiële informatie aanwezig is om het milieu een volwaardige rol in de besluitvorming over het bestemmingsplan te laten spelen.

De aanvulling op het MER geeft een heldere en gestructureerde beschrijving van alle activiteiten die met het bestemmingsplan mogelijk gemaakt worden. Voor deze activiteiten zijn vervolgens de (maximale) milieugevolgen bepaald. Daaruit blijkt dat het bestemmingsplan bij de inzet van standaard emissiearme technieken op basis van het Besluit Huisvesting en zonder groei of nieuwvestigingen niet leidt tot negatieve gevolgen voor Natura 2000-gebieden. Uit het MER blijkt ook dat met de inzet van technieken die verder gaan dan de standaard emissiearme technieken groei van de veehouderij mogelijk is.

De Commissie merkt op dat de regels van het voorliggende ontwerpbestemmingsplan lijken te suggereren dat het voornemen groter is dan waarmee in het MER gerekend is. In het plan-MER is namelijk geen rekening gehouden met de wijzigingsbevoegdheid die nieuwvestiging

¹ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via commissiener.nl onder 'Advisering' of door in het zoekvak het projectnummer in te geven.

van grondgebonden bedrijven mogelijk maakt. Dit zou betekenen dat het voorliggende MER met aanvulling niet volledig ter onderbouwing van het bestemmingsplan kan dienen tenzij deze wijzigingsbevoegdheid uit het bestemmingsplan zou worden gehaald.

Op woensdag 13 juni heeft het bevoegd gezag aan de Commissie m.e.r. meegedeeld dat het college van Burgemeester en Wethouders van Peel en Maas op 12 juni heeft besloten de wijzigingsbevoegdheid die nieuwvestiging van grondgebonden bedrijven mogelijk maakt niet in het definitieve bestemmingsplan op te nemen. Daarmee is in het MER en de aanvulling daarop voldoende informatie aanwezig om als onderbouwing voor het besluit over het bestemmingsplan te dienen.

2. Toelichting op het oordeel

2.1 Doelen en Ambities

MER

In het MER ontbrak voor het bestemmingsplan buitengebied nog een integrale afweging van (beleids)ambities. Deze is belangrijk om te kunnen bepalen welke kaders er voor ontwikkelingen bestaan. Daarnaast kunnen verschillende ontwikkelingen aan de hand van deze ambities met elkaar afgewogen worden. Uit het Structuurplan buitengebied Peel en Maas, het POL2006 en de POL aanvulling Klavertje4 volgen doelen en ambities voor landschappelijke kwaliteit, zuinig ruimtegebruik, infrastructuur, duurzaamheid en milieu. In het MER werden deze doelen en ambities genoemd in relatie tot intensieve veehouderij en glastuinbouw. De Commissie adviseerde in een aanvulling te beschrijven:

- in hoeverre deze kaderstellende doelen en ambities worden ingevuld voor het gehele bestemmingplan buitengebied;
- welke ontwikkelingen en activiteiten daaruit voortvloeien.

Aanvulling MER

Uit de aanvulling blijkt dat ontwikkelingsmogelijkheden van intensieve veehouderijen in balans blijven met een goed woon- en leefklimaat. Belangrijke kaderstellende doelen voor het bestemmingsplan buitengebied zijn:

- Grootschalige en intensieve agrarische bedrijvigheid concentreren in LOG gebieden.
- De geurhinder in de huidige situatie mag niet verder verslechteren.
- Het vaststellen van streefqualiteiten voor geur.

Daarmee is de integrale afweging van (beleids)ambities in het MER en de aanvulling voldoende beschreven.

2.2 Milieugevolgen van andere sectoren en functies

MER

In het MER was een sectorale afweging van de milieugevolgen van intensieve veehouderij en glastuinbouw gemaakt. Voor het besluit over het bestemmingplan ontbrak een integrale afweging van de milieugevolgen van andere sectoren en functies die met het besluit over het bestemmingplan mogelijk gemaakt worden. Het gaat daarbij om functies die in het Structuurplan Buitengebied Peel en Maas genoemd worden zoals wonen, recreatie en andere agrarische bedrijfstakken, zoals rundvee- en paardenhouderij en daarnaast om biogasinstallaties.

Aanvulling MER

In de aanvulling op het MER zijn alle activiteiten benoemd die het bestemmingsplan mogelijk maakt, en mogelijke aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben. De effecten van intensieve veehouderij en glastuinbouw zijn niet in de aanvulling meegewogen. In haar toetsingsadvies van 24 oktober 2011 over het MER Structuurvisie Intensieve Veehouderij en Glastuinbouw en Bestemmingsplan Buitengebied Peel en Maas constateerde de Commissie dat in het MER de milieugebruiksruimte voor de intensieve veehouderij en glastuinbouw in de gemeente Peel en Maas compleet in beeld is gebracht.

In zowel de aanvulling als in (de toelichting op) het voorontwerp bestemmingsplan ontbreekt informatie over de huidige situatie van de veehouderijsectoren in het plangebied en de toekomstige ontwikkeling daarvan. Het gaat daarbij om informatie over de ontwikkelingen van veehouderijsectoren in de achterliggende jaren en de verwachting naar de toekomst (aantal bedrijven, bouwblokken en hectaren bouwblok). Hierdoor is het op basis van de aanvulling moeilijk in te schatten of er mogelijk een onderschatting is van de milieugevolgen in het alternatief "worst-case verordening". Het gaat daarbij om de wijzigingsbevoegdheid die nieuwvestiging van grondgebonden bedrijven mogelijk maakt. Bij de berekening van de milieugevolgen is geen rekening gehouden met deze wijzigingsbevoegdheid. De gemeente heeft aangegeven dat dit niet of nauwelijks voorkomt omdat er geen fysieke plaats voor nieuwvestiging is.

Op woensdag 13 juni heeft het bevoegd gezag aan de Commissie m.e.r. meegedeeld dat het college van Burgemeester en Wethouders van Peel en Maas op 12 juni heeft besloten de wijzigingsbevoegdheid, die nieuwvestiging van grondgebonden bedrijven mogelijk maakt, niet in het definitieve bestemmingsplan op te nemen. Daarmee is in het MER en de aanvulling daarop voldoende informatie aanwezig om als onderbouwing voor het besluit over het bestemmingsplan te dienen.

2.3 Effecten op hydrologie en verdrogingsgevoelige natuur

MER

In de Passende Beoordeling werd voor alle Natura-2000 gebieden geconstateerd dat er grote hydrologische problemen zijn door externe werking² voor met name voor de Groote Peel en

² Door onder andere drainage van landbouwgrond in de omgeving en grondwateronttrekking o.a. door land- en tuinbouw.

delen van de Deurnsche Peel en Mariapeel. Onduidelijk was in hoeverre de autonome ontwikkeling en de alternatieven leiden tot nog verdere verdroging ten opzichte van de huidige situatie. In dat geval zou er ook wat betreft verdroging sprake zijn van een verdere aantasting. Maatregelen die nodig zijn om een verdere verslechtering van de hydrologische situatie van verdrogingsgevoelige natuurgebieden en beekdalen te voorkomen waren niet onderzocht.

Voor het besluit over het bestemmingsplan buitengebied is het noodzakelijk om in elk geval ook de hydrologische effecten van glastuinbouw en alle andere activiteiten binnen het bestemmingsplan in cumulatie met andere ontwikkelingen in kaart te brengen en mogelijke maatregelen tegen een verslechtering van de ecohydrologische situatie te onderzoeken. Zonder deze informatie is het niet mogelijk te beoordelen wat de ecohydrologische milieugebruiksruimte zal zijn en of gevolgen voor Natura 2000 gebieden en andere verdrogingsgevoelige natuur uit te sluiten zijn. Een landschapsecologische systeembeschrijving is hiervoor een hulpmiddel, maar ontbrak in het MER.

Aanvulling MER

In de aanvulling op het MER zijn de gevolgen van grondwateronttrekking voor berekening en de afname van grondwateraanvulling door de toename van verharding beschreven. Daaruit blijkt dat het effect van de glastuinbouw op het grondwater minimaal is. Afhankelijk van de ligging (afstand) ten opzichte van verdrogingsgevoelige natuur kan er een gering effect zijn. In een meest ongunstige situatie is er geen beïnvloeding mogelijk van Natura 2000-gebieden. Er is wel een risico aanwezig dat een grondwateronttrekking, mede door een hoge weerstand van de matig doorlatende deklaag en een laag doorlaatvermogen van het watervoerend pakket, beïnvloeding heeft op de twee kilometer buffer rondom de Grote Peel. Dit risico is zeer klein (alleen in zeer extreme situaties), maar kan verder verkleind worden door per ontwikkeling de onttrekkingskegel te toetsen aan de hand van actuele gegevens over de bodem, doorlatendheid van de deklaag en het doorlaatvermogen van het watervoerend pakket.

Daarmee is in de aanvulling voldoende aangetoond dat de ontwikkelingen in het bestemmingsplan geen invloed zullen hebben op hydrologisch gevoelige natuurgebieden.

3. Aanbevelingen voor het vervolgproces

3.1 Alternatief zonder gevolgen voor Natura 2000-gebieden

MER

De milieugebruiksruimte voor de intensieve veehouderij en glastuinbouw in de gemeente Peel en Maas was in het MER compleet in beeld gebracht. Daaruit bleek dat er geen bruiksruimte beschikbaar is vanwege de huidige hoge stikstofbelasting van daarvoor gevoelige habitattypen in de Natura-2000 gebieden rondom de gemeente.

De Commissie adviseerde daarom de mogelijkheden te onderzoeken voor een alternatief waarbij ruimte voor uitbreiding van intensieve en grondgebonden veehouderij en glastuinbouw bestaat en waarbij gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebieden zijn uit te sluiten. Daarbij dienen cumulatieve effecten in beschouwing te worden genomen.

Aanvulling MER

In de aanvulling op het plan-MER is ook de ruimte voor ontwikkeling van grondgebonden veehouderijen bepaald. Daarmee is de bijdrage van de gehele veehouderijsector in de vorm van ammoniak (NH₃) aan stikstofdepositie in beeld gebracht. De bijdrage van de glastuinbouw in de vorm van stikstofoxiden (NO_x) aan stikstofdepositie is niet kwantitatief bepaald, maar de Commissie is van mening dat het totaalbeeld hierdoor niet wezenlijk anders wordt.

In de conclusies van de aanvulling wordt opgemerkt (p.49): *Indien er gebruik wordt gemaakt van extra emissie reducerende staltechnieken, zoals die vereist zijn voor nieuwe stallen uit de Verordening Stikstof, is er ook bij de aangevulde worst case situatie sprake van een stikstofbelasting op Natura 2000-gebieden die onder het gehanteerde referentieniveau van de Natuurbeschermingswet ligt. Uitgaande van de inzet van dergelijke technieken, is het dus mogelijk om gebruik te maken van de geboden planologische ruimte, binnen de randvoorwaarden van de Natuurbeschermingswet.*

De Commissie merkt hierbij op dat:

- er in de provincie Limburg nog geen stikstofverordening is die een saldering tussen projecten mogelijk maakt;
- onderlinge saldering binnen de sectoren, maar ook tussen veehouderij, glastuinbouw en andere sectoren op deze wijze niet geregeld is;
- de kritische depositiewaarde van veel habitattypen waarvoor instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden zijn opgenomen thans sterk overschreden worden. Het natuurbeleid is er derhalve niet op gericht alle vrijkomende milieugebruiksruimte weer opnieuw te benutten. Er wordt juist een forse depositie afname beoogd.

De Commissie adviseert bij de uiteindelijke bepaling van de milieugebruiksruimte binnen het bestemmingsplan rekening te houden met de hier bovengenoemde kanttekeningen.

3.2 Milieugebruiksruimte

De Commissie constateert dat de huidige milieugebruiksruimte beperkend is en dat alleen met de inzet van technieken die verder gaan dan de standaard emissiearme technieken groei van de veehouderij mogelijk is. Voor elk volgend initiatief zal het cumulatieve effect bepaald dienen te worden. Dit geldt bijvoorbeeld voor het LOG Egchelse Heide waarvoor een m.e.r. procedure doorlopen wordt.

De Commissie adviseert bij het bepalen van de milieugebruiksruimte voor aanvullende initiatieven zoals het LOG Egchelse Heide aan te geven in hoeverre deze voornemens met elkaar concurreren om dezelfde ontwikkelingsruimte en daar bij de effectbeschrijving rekening mee te houden.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: het college van burgemeester en wethouders van Peel en Maas

Bevoegd gezag: de gemeenteraad van Peel en Maas

Besluit: het vaststellen van het bestemmingsplan buitengebied Peel en Maas

Categorie Besluit m.e.r.: C14 en D14

Activiteit: de gemeente Peel en Maas wil haar bestemmingsplan voor het buitengebied herzien

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in "Heldens Nieuws" van 28 januari 2009

ter inzage legging informatie over het voornemen: 28 januari t/m 11 maart 2009

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 26 februari 2009

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 27 april 2009

kennisgeving MER in de Staatscourant van: 7 september 2011

ter inzage legging MER: 8 september t/m 19 oktober 2011

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 2 september 2011

toetsingsadvies uitgebracht: 24 oktober 2011

aanvraag aanvullend toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 17 april 2012

aanvullend toetsingsadvies uitgebracht: 27 juni 2012

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ing. E.H.A. de Beer

ir. S. Bokma

drs. S.R.J. Jansen

drs. L. Oprel

ir. B. Barten (werkgroepsecretaris)

dr. D.K.J. Tommel (voorzitter)

ir. R.F. de Vries

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in de besluitvorming. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer en de eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake, als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen,

alvorens het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- Aanvulling op het MER ten behoeve van het Bestemmingsplan Buitengebied Gemeente Peel en Maas, d.d. 12 april 2012;
- Passende beoordeling Structuurvisie en Bestemmingsplan Buitengebied Peel en Maas, d.d. 12 april 2012.

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

Aanvullend toetsingsadvies over het milieueffectrapport Bestemmingsplan Buitengebied Peel en Maas

ISBN: 978-90-421-3551-2

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

